

“क्यार व “महा” चक्रिवादळामुळे आलेल्या अवेळी  
पावसाने नुकसान झालेल्या तालुक्यातील  
शेतकऱ्याचे पाल्य असलेल्या विद्यार्थ्यांचे परिक्षा  
शुल्क माफ करण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन**  
**उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग**  
**शासन परिपत्रक क्र. एडीआर -२०२०/प्र. क्र. ०७/तांशि ६**  
मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,  
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२.  
दिनांक: २१ जानेवारी, २०२०.

- संदर्भ :**
१. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक सीएलएस-२०१९/प्र क्र.१९१/म ३,  
दि.१८ नोव्हेंबर,२०१९.
  २. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक एससीवाय-११/२०१९/प्र.क्र.८१/म ११,  
दि.१९ नोव्हेंबर,२०१९.

**परिपत्रक :-**

माहे ऑक्टोबर - नोव्हेंबर २०१९ मध्ये “क्यार” व “महा” चक्रिवादळामुळे झालेल्या अवेळी पावसामुळे राज्यातील ३४ जिल्हंयातील ३२५ तालुक्यामधील शेतीपिकांचे व बहुवार्षिक पिकांचे नुकसान झाले आहे. सदर आपदग्रस्तांना विशेष दराने मदत देण्याबाबत व विविध सवलती लागू करण्यासंदर्भातील शासन निर्णय महसूल व वन विभागाकडून दि.१८ नोव्हेंबर, २०१९ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. सदर शासन निर्णयान्वये शेतीपिकांचे नुकसान झालेल्या शेतकऱ्याच्या पाल्यांना शाळा व महाविद्यालयीन परिक्षा शुल्कात माफीची सवलत देण्यात आली आहे. सदर सवलतीबाबत संबंधित प्रशासकीय विभागाने आवश्यकतेनुसार सविस्तर आदेश निर्गमित करावेत, तसेच त्याबाबत आवश्यक निधीची तरतुद करून ती माफ करण्यात यावी, असे निदेश दिले आहेत. महसूल व वन विभागाच्या उपरोक्त शासन निर्णयानुसार कला संचालनालयाच्या नियंत्रणाखालील कला महाविद्यालयांमधील पात्र विद्यार्थ्यांना “परिक्षा शुल्क माफी ”सवलतीचा लाभ देण्याकरिता खालीलप्रमाणे आदेश सर्व विद्यापीठांना तसेच कला संचालनालयास देण्यात येत आहेत: -

१. महसूल व वन विभागाच्या दिनांक १८ नोव्हेंबर,२०१९च्या शासन निर्णयानुसार राज्यातील ३४ जिल्हंयातील ३२५ तालुक्यामधील पिकांचे व बहुवर्षीय पिकांचे नुकसान झालेल्या ज्या शेतकऱ्यांच्या पाल्यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये कला संचालनालयाच्या अखत्यारितील अभ्यासक्रमांकिता प्रवेश घेतलेला आहे अशा विद्यार्थ्यांना चालू शैक्षणिक वर्षातील परिक्षा शुल्क माफ करण्यात यावे.
२. या शासन परिपत्रकाच्या दिनांकापर्यंत ज्या विद्यार्थ्यांकडून परिक्षा शुल्क आकारण्यात आले आहे, त्या विद्यार्थ्यांना परिक्षा शुल्क संबंधित संस्थेमार्फत परत करण्यात यावे.
३. या सवलतीचा लाभ केवळ आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांपुरता मर्यादित राहिल. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजनेखाली शिष्यवृत्तीसाठी पात्र असलेल्या विद्यार्थ्यांना ५०% परिक्षा शुल्क शिष्यवृत्तीच्या स्वरूपात देण्यात येत असल्याने या योजनेखाली परिक्षा शुल्काच्या केवळ ५०% इतकी रक्कम माफ करण्यात यावी. तसेच रुपये ८.०० लाख पर्यंत कुटुंबांचे वार्षिक उत्पन्न असलेल्या उर्वरित विद्यार्थ्यांना १००% परिक्षा शुल्काची रक्कम माफ करण्यात यावी.

४. या योजनेवरील परिक्षा शुल्क माफीसाठी विद्यार्थ्यांकडून अर्ज प्राप्त करून घेण्याची, विद्यार्थ्यांस या सवलतीलसाठी पात्र ठरविण्याची आणि त्याप्रमाणे विद्यापीठाकडे /कला संचालनालयाकडे परिक्षा शुल्काची मागणी करण्याची जबाबदारी संस्थेची राहील.

५. यासाठी होणारा खर्च सर्व संबंधित विद्यापीठांनी तसेच कला संचालनालयाने स्वतःच्या जमा निधीतून भागवावा.

६. हे आदेश स्वायत्त संस्थाना देखील लागू राहतील.

०२. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२००१२११७२३२५०४०८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सं. रा. उतेकर)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे

प्रत,

१. संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२. संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३. संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
४. सर्व अधिष्ठाता, सर्व शासकीय कला महाविद्यालये.
५. सर्व उपसचिव/कार्यासन क्र विशि-३/तांशि-४/साशि-१ उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई.
६. महसूल व वन विभाग/सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग/आदिवासी विकास विभाग/विजाभज इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग/कृषि व पदुम विभाग
७. सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक.
८. निवडनस्ती /तांशि ६.